

Mesto Prešov oživilo tri nové muraly

V uliciach mesta Prešov pribudli ďalšie zaujímavé „kultúrne novinky“. Priestor dostalo pouličné umenie, a to v podobe veľkoplošných nástenných malieb – muralov. Tri výnimočné umelecké diela už niekoľko dní zatriktívňujú verejný priestor na dvoch sídliskách a v centre mesta. Prostredníctvom verejnej výzvy vybrala hodnotiacia komisia tri víťazné návrhy, ktoré traja slovenskí umelci v priebehu niekoľkých dní zvečnili na stenách troch prešovských budov. Realizácia všetkých troch muralových malieb začala súbežne, a to 5.11.2021. Kompletne prevedenie týchto muralov môžu Prešovčania obdivovať už niekoľko dní. Cieľom projektu je priniesť umenie do verejného priestoru, zatriktívniť nevýrazné časti mesta Prešov, ale aj miestne kultúrne zariadenia, v ktorých sa stretáva široká verejnosť. Práve tu vzniká priestor pre prepojenie a budovanie rôznych foriem umenia, kultúry a komunit. Murály umiestnené v podchode na najväčšom sídlisku Sekčov, na stene budovy folkloristov pôsobiacich v KZ Družba, či na nádvorí Čierneho orla, budú odteraz zvýrazňovať charakter moderného a turisticky atraktívneho mesta, ktorým Prešov skutočne je. Okoloidúci sa môžu s nástennými maľbami fotiť, skúmať zaujímavé umelecké motívy alebo sa pri nich len na chvíľu zastaviť a vnímať kompozíciu umenia a verejného priestoru. Realizátor celej tejto iniciatívy – Park kultúry a oddychu chce aj takýmto spôsobom podporiť rozvoj kultúry a inovácií v meste Prešov.***Mural art, podobne ako ďalšie formy „umenia ulice“, vzniklo prirodzenou tendenciou manifestovať isté postoje, pohľady na spoločnosť, ale aj esteticky zveľadiť a vizuálne zatriktívniť verejný priestor. Veľkoplošné nástenné maľby – murály sú tak situované v rôznych častiach miest, najčastejšie na fasádach budov, ale i na ďalších „plátnach ulice“. Murály, dočasne alebo trvalo, zobrazujú posolstvá, umenie a kultúru, zároveň však reagujú na konkrétny priestor, čím sa budova lepšie adaptuje v prostredí, v ktorom sa nachádza. Významnou pridanou hodnotou muralových malieb je, že prostredníctvom nich je možné efektívne redukovať „vizuálny smog“, ktorého, žiaľ, ani v našom meste nie je málo. „V PKO chceme aj takouto formou rozvíjať kultúru v našom meste, a preto sme vyhlásili vôbec prvú verejnú výzvu pre realizáciu muralov na troch prešovských stenách – jednu v centre mesta a dve na sídliskách“ (MSc. Barbora Rusiňáková, riaditeľka PKO). Muralu na Sekčove predchádzala kompletná rekonštrukcia podchodu pri KZ Exnárova. Zanedbaný a vizuálne nevábny podchod si vyžadoval dôkladnú povrchovú úpravu stien a v spolupráci s miestnou – Iniciatívou Sekčov (neformálna komunitná činnosť) si vyslúžil aj osvetlenie, ktoré podchodu výrazne chýbalo. Na základe verejnej výzvy, ktorú PKO zverejnilo na sociálnych sieťach, sa do projektu Mural ART Prešov zapojil aj prešovský umelec Marián Imrich. Jeho návrh sa, po schválení odbornou komisiou a miestnou kultúrno-osvetovou komunitou, prepracoval až do fázy realizácie, keď sa počas mesiaca november namaľoval hravý „Mural na Exnárovej“. Kultúrne zariadenie, alebo aj stredisko prešovského folklóru a miestnej komunity Sídliska III, v skratke „Družba“ dlhoročne ponúka nadšencom ľudového spevu a tanca priestor pre zábavu, sebarozvoj, kultúrne a spoločenské vyžité, a to rovno pre tri generačné skupiny. Priaznivci folklóru sa tu môžu realizovať v Detskom folklórnom súbore Šarišanček, pre starších je tu Folklórny súbor Šarišan a tí najkúsenejší si svoje zručnosti môžu overiť vo Folklórnom súbore Starišan či Folklórnej tanečnej škole pre dospelých. Družba len nedávno dostala „nový šat“ v podobe kompletnej rekonštrukcie interiéru i exteriéru, a práve ten sa PKO rozhodlo ešte trochu vylepšiť, a tak naň Matej Maturkanič namaľoval abstraktnú muralovú maľbu, ktorá zaujme najmenších aj starčekov. RE-FRESH prešovských budov, v podobe muralov, neminul ani nádvorie PKO. V okolí Čierneho orla sa odteraz vznáša „prešovská aura“, prostredníctvom ktorej Ivan Knut podčiarkol špecifický charakter a kultúrno-spoločenskú hodnotu sídla Parku kultúry a oddychu. „V PKO dúfame, že nás občania, za prípravu a realizáciu tohto netradičného konceptu v uliciach Prešova, odmenia najmä svojím ohľaduplným správaním. Získať totiž potrebné povolenia a zrealizovať jedny z prvých verejných muralových malieb nebolo vôbec jednoduché. V tejto súvislosti veľmi pekne ďakujeme mestu Prešov a Krajskému pamiatkovému úradu v Prešove za pomoc a spoluprácu pri realizácii projektu a za ústretovosť a porozumenie ďakujeme aj obyvateľom sídlisk a susedom z nádvorí PKO. „Muralová tvorba sa v Prešove pomaly, ale isto rozbieha. Našou dlhodobou snahou bude lokalizovať vhodné steny na tvorbu muralových malieb a v spolupráci s vlastníkmi budov a street artovou komunitou realizovať umelecky hodnotné a atraktívne diela ulice. Patrícia Nagyová výkonná asistentka riaditeľky PKO